

Posudek oponenta diplomové práce
Vedoucí diplomové práce: akad.mal. Mgr.Martin Velišek, Ph.D.
Oponent diplomové práce: Mgr. Helena Kafková
Autor diplomové práce: Michaela Hnyková
Obor: Učitelství pro 1. stupeň ZŠ – specializace Vv
Název práce: Co děti kreslí (nejen) na asfalt

Diplomantka uvádí problematiku všeobecným zamyšlením, na kterém oceňují, že si jako učitelka klade některé otázky související se studovaným tématem, nicméně široké zaměření úvodu nesměřuje k formulování cílů práce. Nevymezení specifických otázek, ke kterým by se práce systematicky vztahovala, omezuje její ucelenost. Není patrné, že by „teoretická část“ sloužila „praktické části,“ například není zřejmé, v jakém ohledu rámuje nebo informuje diplomantčinu praxi podkapitola 3.5.

Při zpracování obsahu práce diplomantka postupovala v souladu se Zadáním DP a úkoly všech tří v něm uvedených částí splnila. Přínosné, a podle mého soudu nejzdařilejší z celé práce, jsou příklady vlastní tvorby autorky a její návrhy pro aktivity se žáky ve výtvarné výchově.

V teoretické části diplomantka vycházela z pojetí výtvarné výchovy obsaženého v dokumentu RVP ZV (který ale za teorii nelze pokládat). Dále se pokusila shromáždit známé poznatky z vývojové psychologie se zaměřením na dětský výtvarný projev; ne vždy však je zřetelně vyjádřena jejich souvislost s řešenou problematikou. Obsahově zajímavé jsou pak 4. a 5. kapitola, které mohly tvořit jeden celek včetně odkazů na funkčně vybranou přípojenou obrazovou dokumentaci. Za přínos pokládám klasifikaci účelů na s. 44 (název podkapitoly 5. 2. je ale nesrozumitelný); obrazové dokumentaci by zde však prospěl podrobnější komentář, který by objasnil úvahy, které diplomantku k danému třídění vedly. Podobně tabulce na s. 56 by jistě prospělo vyznačení, co autorka považuje za výhody a nevýhody každého z uvedených prostředí, a kdyby přiblížila čtenáři úvahy vedoucí ke vzniku této tabulky. Problematický termín „výkres“ se kromě tabulky vyskytuje ještě na s. 60, tentokrát již bez uvozovek.

Kap. 5.3 (Vizuální gramotnost) náleží spíše do 1. kapitoly, zatímco 6. kapitola svým obsahem již mohla být součástí Praktické části, která obsahuje originální příklady vlastní výtvarné tvorby autorky, stejně jako návrhy pro výtvarné činnosti žáků (ve variantách pro exteriér i interiéru školy) s odkazy na konkrétní díla tvorby umělecké, kde autorka nalézala inspiraci; škoda, že nevěnovala více místa také autorské a didaktické reflexi. V Didaktické části oceňuji u každé z výtvarných činností uvedené motivace, vazby na RVP ZV, očekávané výstupy a klíčové kompetence. Postrádám však formulaci výtvarného úkolu nebo problému a podrobnější komentáře k některým obrázkům, chybí text k obr. 37 a, b.

K formálním nedostatkům patří chybějící abstrakt, umístění Zadání před Prohlášením. Při členění textu do uvedených dvou částí a jejich kapitol se autorce vždy nezdařilo dodržet logickou strukturu každého celku. Mezi kapitolami není vždy text, který by vysvětlil jejich souvislost s tématem.

Práce s literaturou není dobře zvládnutá. V seznamu literatury uvádí diplomantka prameny, na které v textu nenacházím odkaz; to se týká například několika publikací M. Fulkové nebo A. Bauera. Na konci str. 26 je odkaz na literaturu bez textu citace, na s. 31 chybí uvedení stran, ze kterých diplomantka parafrázuje. V kapitole 3.1.1 chybí pramen (Piaget). V seznamu vyobrazení nejsou u převzaté dokumentace uvedeny úplné prameny. Kapitoly nejsou číslovány zcela intuitivně, například: 2.1. Motivace, 2.1.1. Demotivace. Objevují se neobratnosti stylistické a nedostatky v interpunkci, např. na str. 49 a 53, stylistická úroveň v průběhu textu kolísá.

S ohledem na nesporné přínosy práce, ve které autorka prokázala svoji pedagogickou erudici, originalitu i výtvarnou citlivost, doporučuji předloženou diplomovou práci k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

1. Formulovat cíle a výstupy DP jako výzkumné sondy na dané téma.
2. Objasnit vztah mezi teorií výtvarné výchovy a Výtvarnou výchovou v dokumentu RVP ZV.
3. Uvést, které kapitoly, popř. konkrétní poznatky v nich uvedené byly v kontextu práce funkční, a které naopak.